

Medijske slobode 2019. Usporedni izvještaj 2014. – 2019.

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Metodologija i parametri

Naziv	Istraživanje medijskih sloboda u BiH
Metoda prikupljanja podataka	<ul style="list-style-type: none">Telefonsko anketiranje - CATI (kompjuterski potpomognuto telefonsko anketiranje).
Uzorak	<ul style="list-style-type: none">Veličina uzorka: n=506, FBiH 319, RS 187 (standardna greška uzorka je $\pm 4,4\%$).Opća populacija metoda slučajnog odabira fiksnih telefona domaćinstva, reprezentativan uzorak 18 – 65 – tehnika zadnjeg rođendana
Upitnik	<ul style="list-style-type: none">Trajanje upitnika oko 15 minuta
Vrijeme provedbe	<ul style="list-style-type: none">Početak anketiranja: 27.03.2019. Kraj anketiranja: 08.04.2019.

Glavni zaključci (1/2)

- U 2019. godini građani BiH **najviše vjeruju vjerskim institucijama (74%)**, a zatim medijima, institucijama vlasti te međunarodnoj zajednici. **Političke stranke i političari nailaze na najmanje povjerenje** od strane građana. Ipak, **kada poredimo sa prethodnim godinama prema medijima, nevladinom sektoru te međunarodnoj zajednici povjerenje građana je u značajnom padu** dok je povjerenje prema vjerskim zajednicama, institucijama vlasti, političarima i političkim strankama u blagom porastu u odnosu na prethodne godine.
- **Građani BiH kao i zasebno entiteta su značajno manje zadovoljni radom medija i novinara u FBiH i RS u odnosu na prethodne godine.**
- **Najveći dio ispitanika smatra da sloboda medija u FBiH uopće nije ili je djelomično prisutna.** Slična situacija je i u RS-u gdje gotovo 90% građana smatra da sloboda medija u RS-u uopće nije ili je djelomično prisutna.
- Više od polovine građana BiH smatra da je **politička zavisnost osnovna prepreka u radu medija u BiH** te je značajan rast u odnosu na prethodnu godinu. Pored toga raste percepcija građana da su finansijska zavisnost, opšta politička klima, nedovoljna profesionalnost te neadekvatan zakonski okvir dodatne prepreke slobodnom radu medija u BiH. Slična je situacija u FBiH i RS.
- Prema mišljenju građana BiH **političari i političke stranke imaju ubjedljivo najveći uticaj na rad medija u BiH.**

Glavni zaključci (2/2)

- **Političare i političke stranke ispitanici smatraju glavnim kršiteljima novinarskih prava i medijskih sloboda.**
- Najveći dio ispitanika smatra **neprihvatljivim svaku vrstu napada na novinare**. Ipak, zabilježen je pad ovakve percepcije ispitanika na nivou BiH.
- Većina ispitanika smatra da je **rad novinara u BiH politički motiviran** te je očigledan porast takvog mišljenja u odnosu na prethodnu godinu.
- Gotovo svaki četvrti ispitanik smatra da su teme o kojima bh. novinari izvještavaju dobro odabrane te da pokrivaju glavna interesovanja građana. S druge strane, **polovina ispitanika smatra da postoji određen broj tema koje se ne obrađuju** dok nešto više od četvrtine smatra da **bh novinari uopšte ne obrađuju teme koje najviše interesuju građane**.
- Ispitanici FBiH i RS-a uglavnom smatraju da su **zdravstvo, svakodnevni život građana te obrazovanje teme koje bi novinari trebali obrađivati više nego sada**.
- Najveći dio građana BiH smatra da bi **za unapređenje novinarskog rada** kriteriji za ulazak u novinarsku profesiju trebali biti oštiri kao i **unapređenje samog sistema obrazovanja novinara**. Također, polovina smatra da **novinari trebaju imati bolji materijalni i finansijski položaj za rad**.
- Gotovo većina ispitanika se uglavnom **najkvalitetnije informira putem televizije i interneta** te generalno **smatra internet jako važnim ili važnim medijem** za informisanje javnosti.

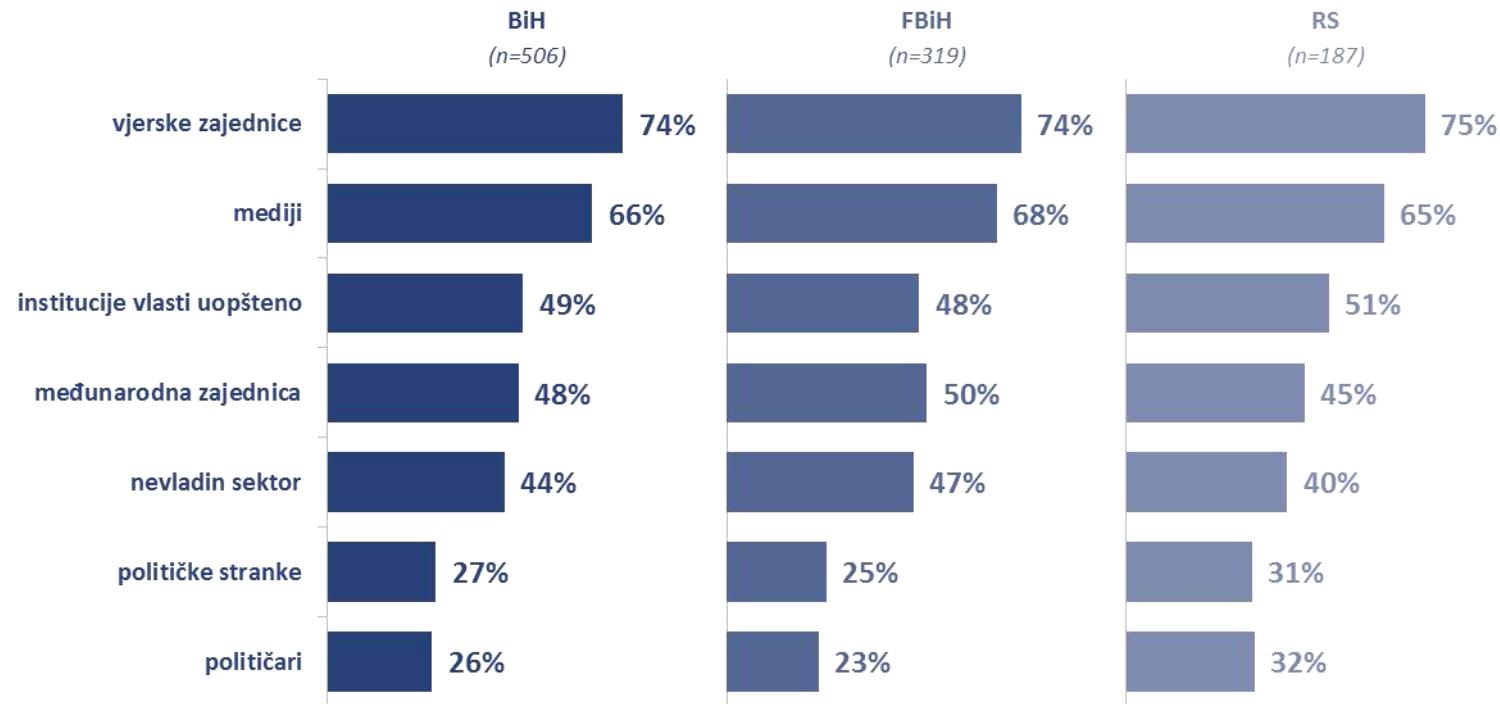

Medijske slobode u BiH

Povjerenje u rad institucija 2019.

Prikazani rezultati „u potpunosti im vjerujem“ i „donekle im vjerujem“

Osnova: svi ispitanici (*n*=506)

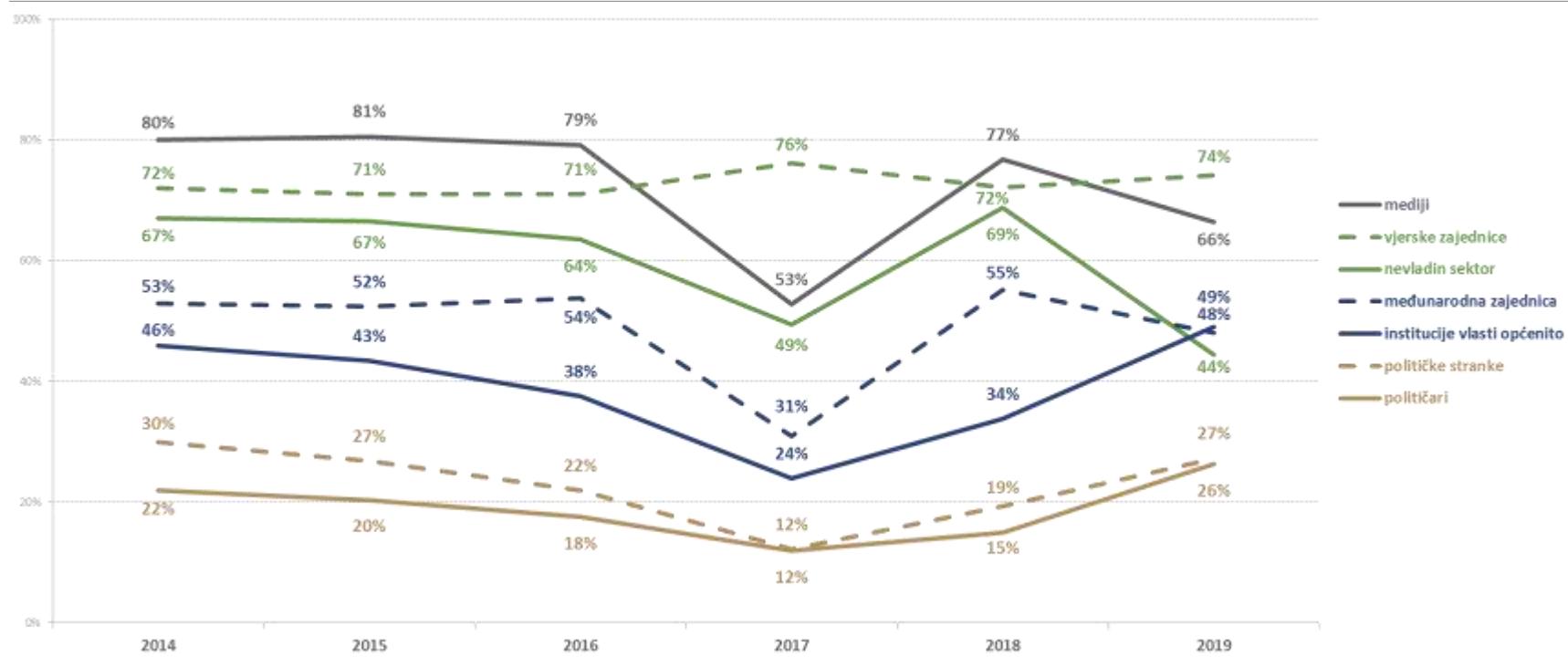

Koliko imate povjerenja u rad sljedećih institucija?

Povjerenje u rad institucija 2014. – 2019.

Prikazani rezultati „u potpunosti im vjerujem“ i „donekle im vjerujem“

Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

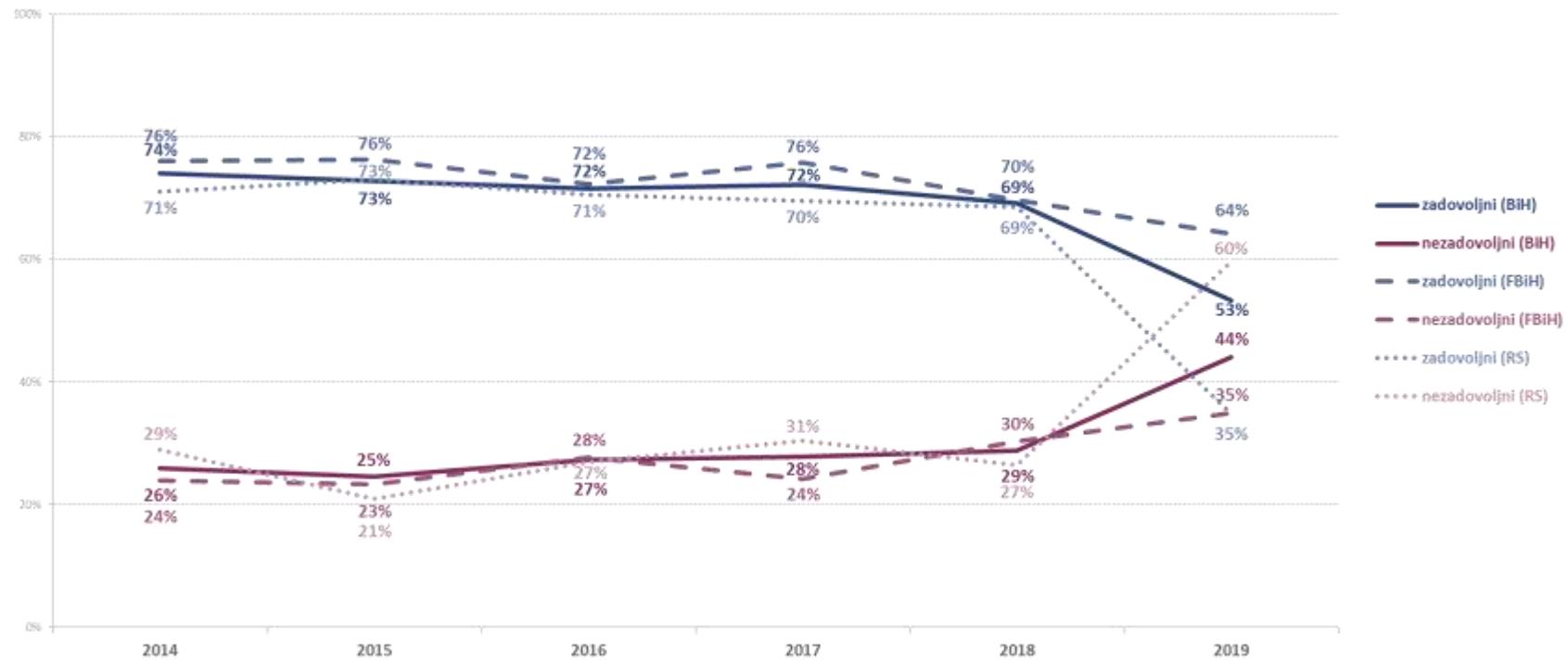

Koliko imate povjerenja u rad sljedećih institucija?

Zadovoljstvo radom medija i novinara u Federaciji BiH 2014. – 2019.

zadovoljni („potpuno/donekle nezadovoljan“) nezadovoljni („potpuno/donekle nezadovoljan“)

Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

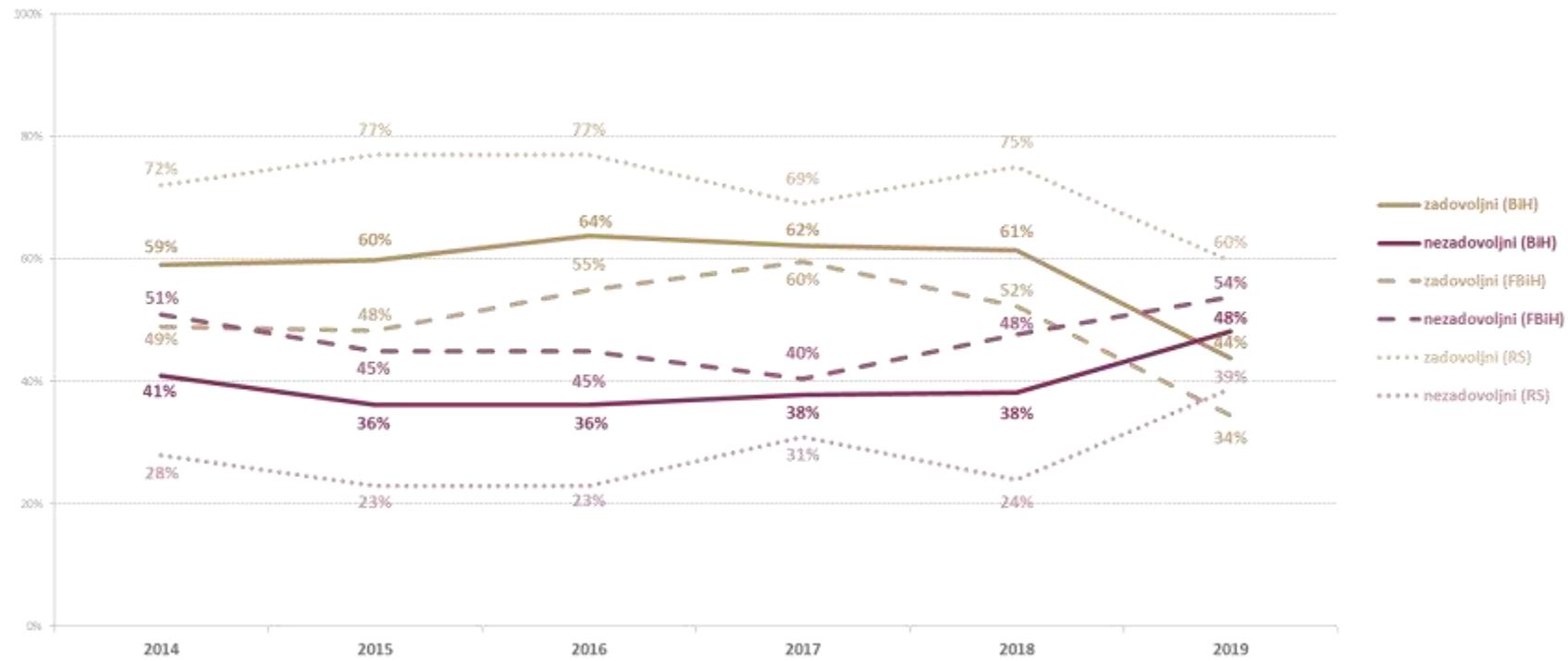

U kojoj mjeri ste uopšteno zadovoljni radom medija i novinara u Federaciji BiH?

Zadovoljstvo radom medija i novinara u Republici Srpskoj 2014. – 2019.

zadovoljni („potpuno/donekle nezadovoljan“) nezadovoljni („potpuno/donekle nezadovoljan“)

Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

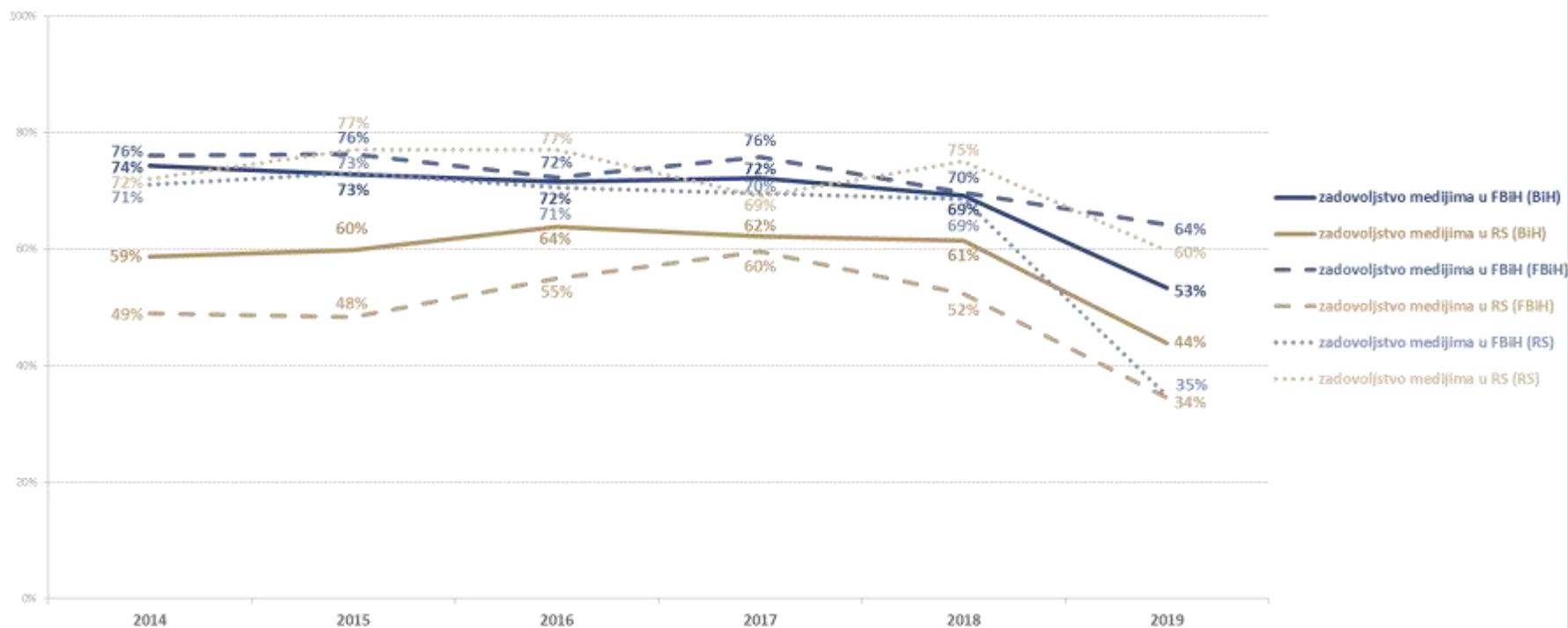

U kojoj mjeri ste uopšteno zadovoljni radom medija i novinara u Republici Srpskoj?

Zadovoljstvo radom medija i novinara u FBiH/RS 2014. – 2019.

zadovoljni („potpuno/donekle nezadovoljan“)

Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

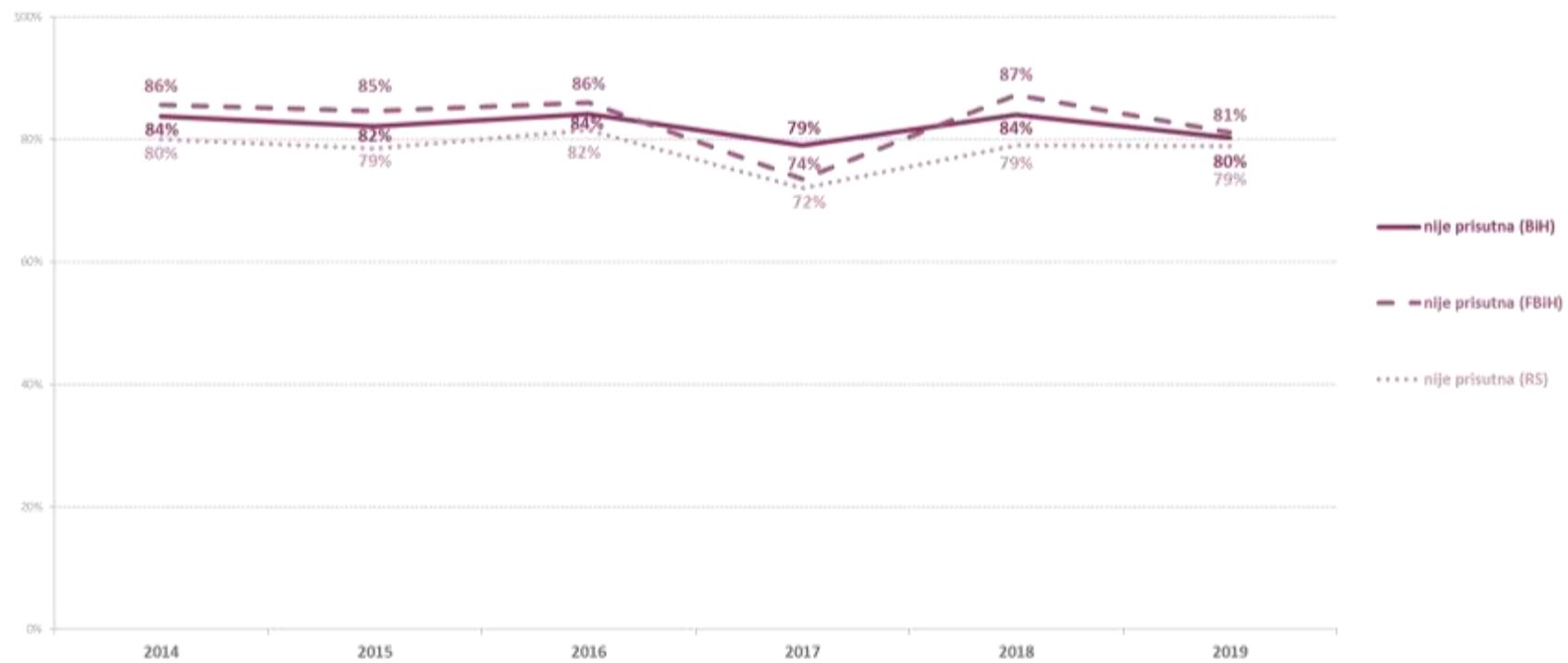

U kojoj mjeri ste uopšteno zadovoljni radom medija i novinara u Federaciji BiH? // U kojoj mjeri ste uopšteno zadovoljni radom medija i novinara u Republici Srpskoj?

Sloboda medija u Federaciji BiH 2014. - 2019.

Prikazani rezultati „uopšte nije prisutna“ i „djelimično je prisutna“

Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

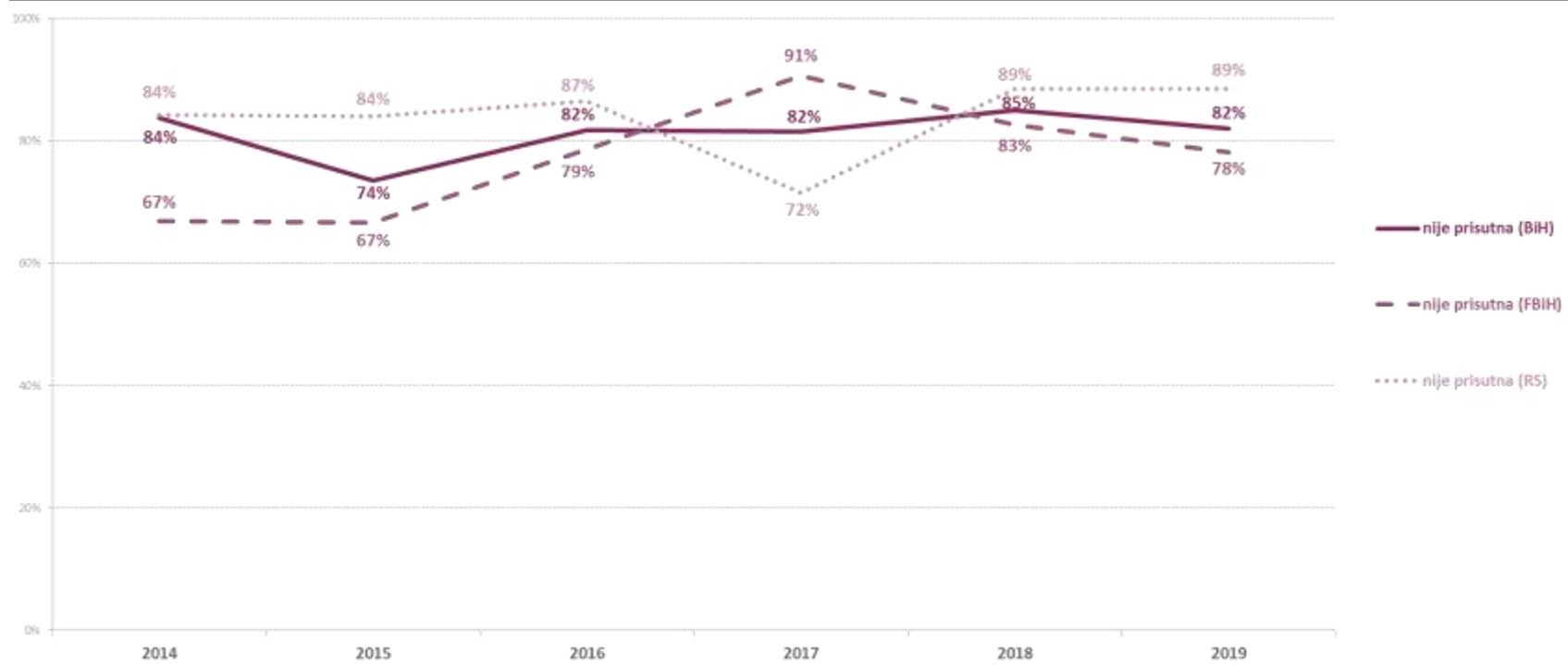

Prema Vašem mišljenju, kolika je trenutna sloboda medija u Federaciji BiH? Da li biste rekli da sloboda medija u Federaciji BiH...

Sloboda medija u Republici Srpskoj 2014. – 2019.

Prikazani rezultati „uopšte nije prisutna“ i „djelimično je prisutna“

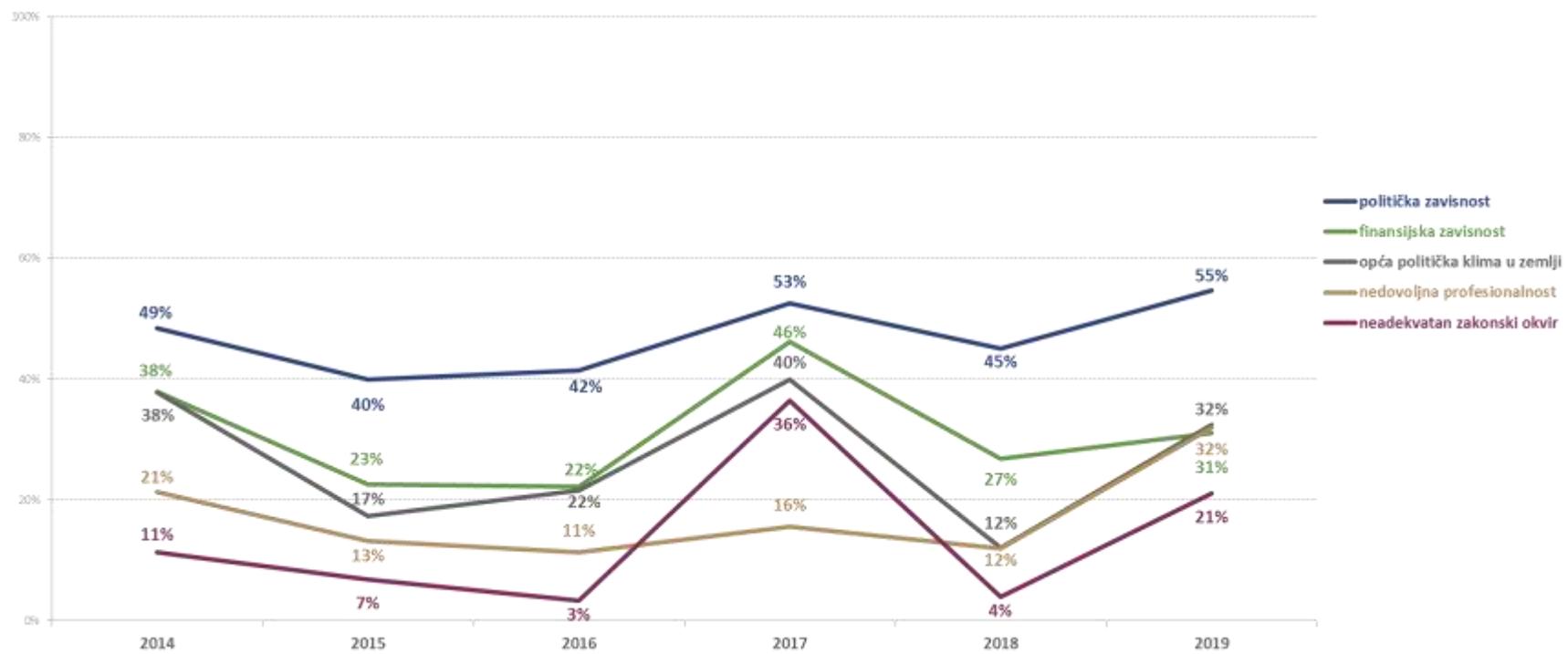
Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

Prema Vašem mišljenju, kolika je trenutna sloboda medija u Republici Srpskoj? Da li biste rekli da sloboda medija u Republici Srpskoj...

Osnovne prepreke slobodnom radu medija u BiH 2014. - 2019. (BiH)

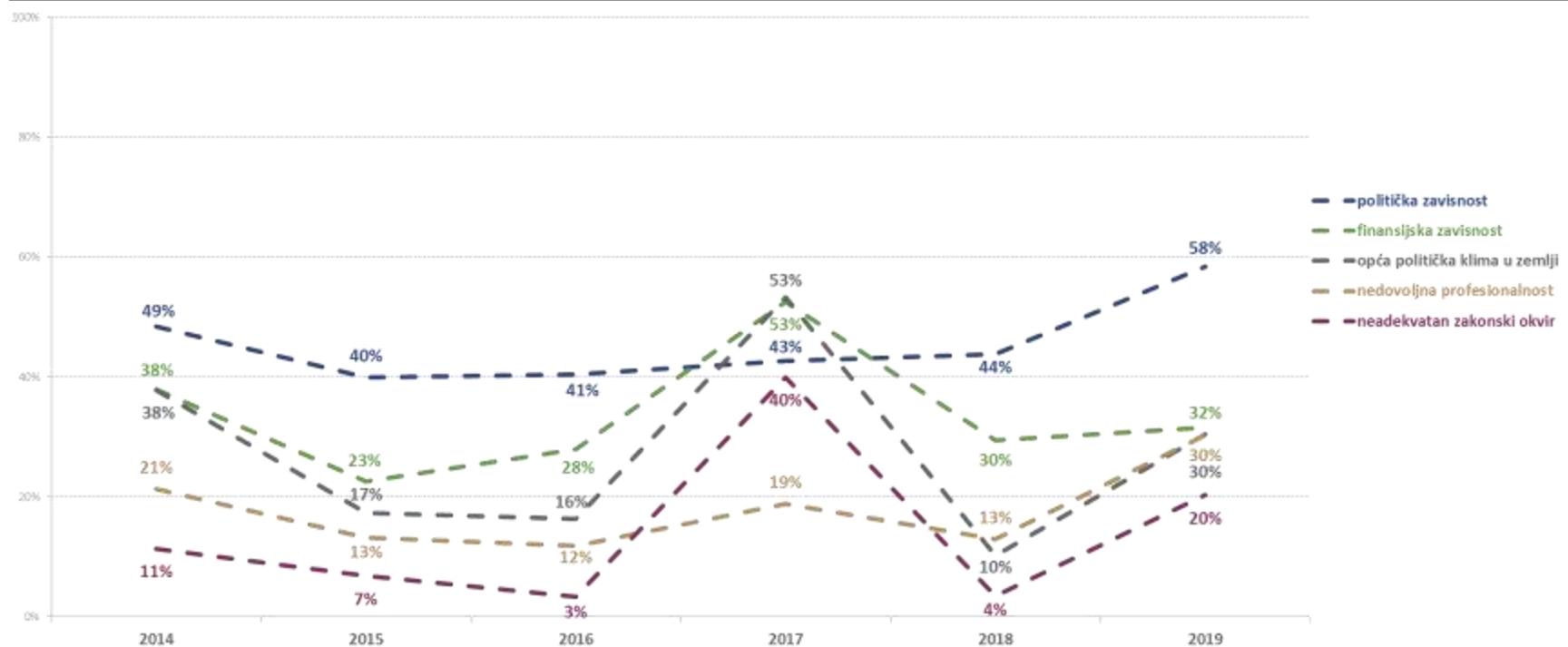
Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

Šta mislite koje su od sljedećih, dvije osnovne prepreke slobodnom radu medija u BiH?

Osnovne prepreke slobodnom radu medija u BiH 2014. - 2019.

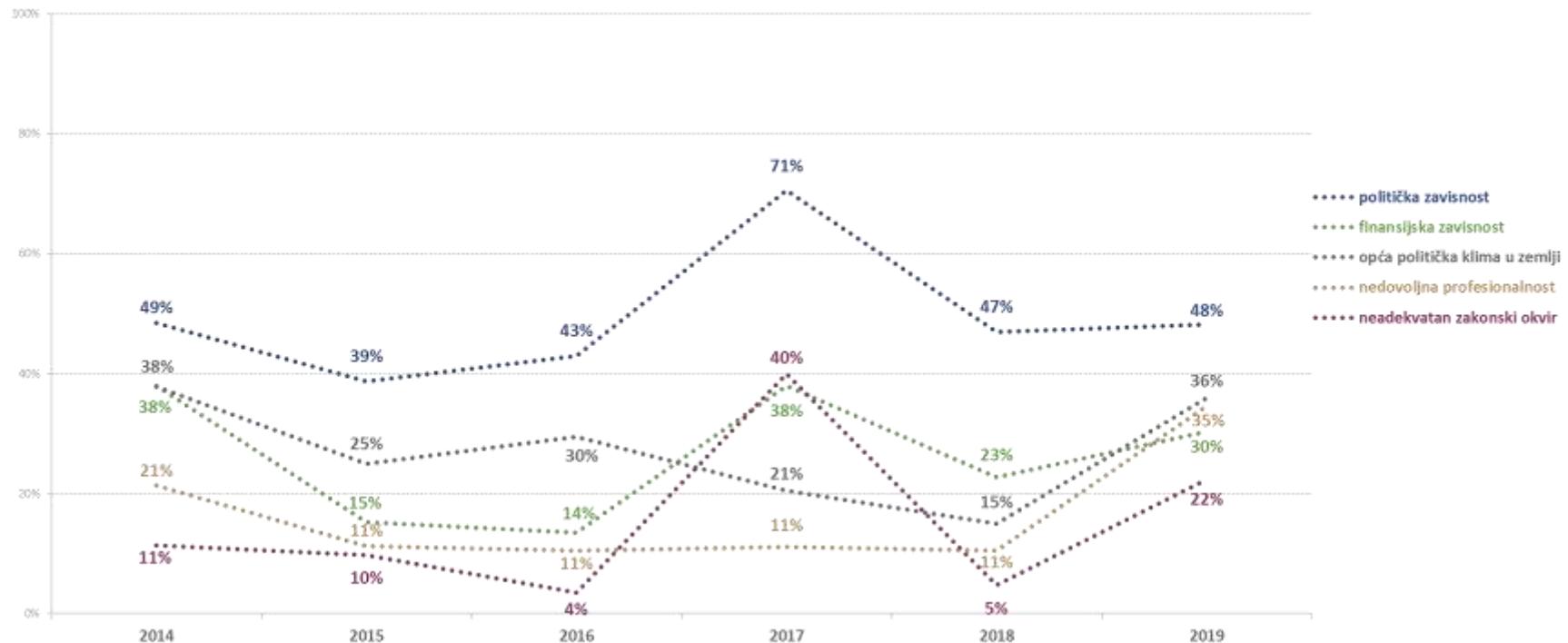
(FBiH)

Osnova: svi ispitanici ($n=319$)

Šta mislite koje su od sljedećih, dvije osnovne prepreke slobodnom radu medija u BiH?

Osnovne prepreke slobodnom radu medija u BiH 2014. - 2019.

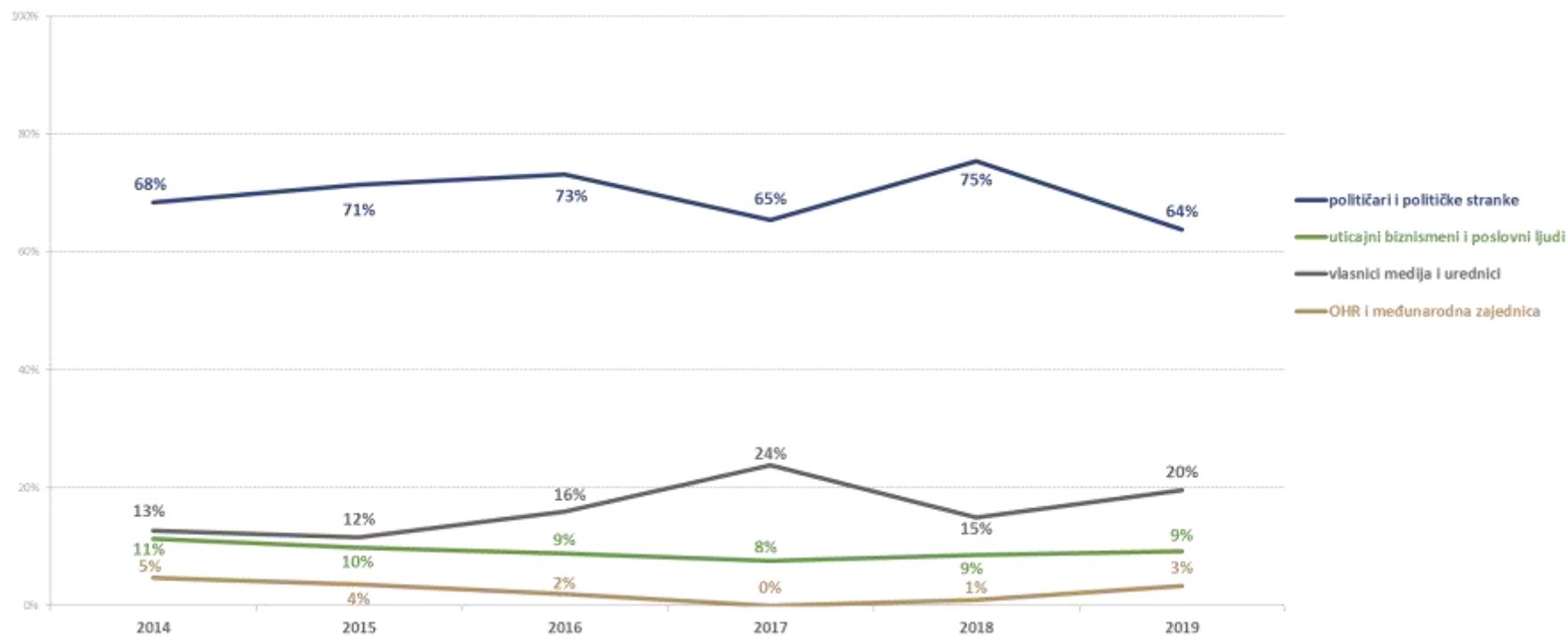
(RS)

Osnova: svi ispitanici ($n=187$)

Šta mislite koje su od sljedećih, dvije osnovne prepreke slobodnom radu medija u BiH?

Najveći uticaj na rad medija u BiH imaju ... (2014. – 2019.) (BiH)

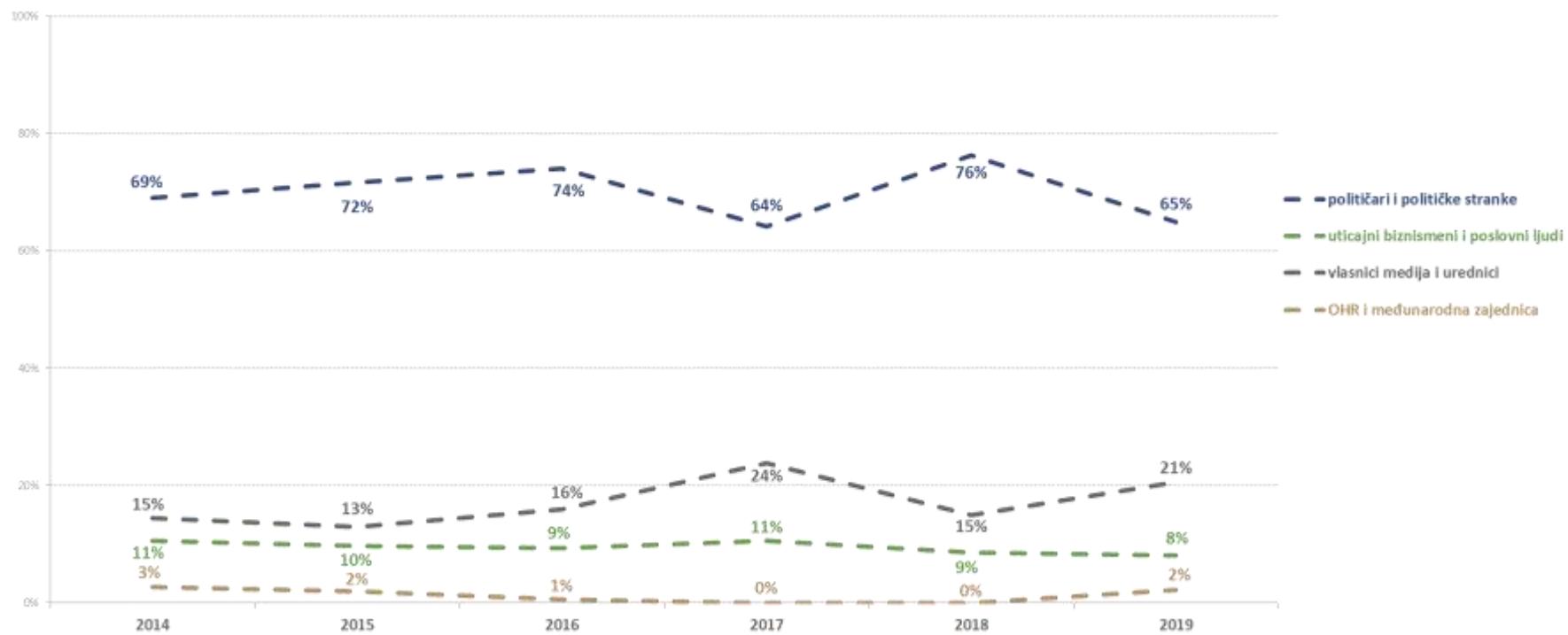
Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

Šta biste rekli, ko od sljedećih ima najveći uticaj na rad medija u BiH?

Najveći uticaj na rad medija u BiH imaju ... (2014. – 2019.) (FBiH)

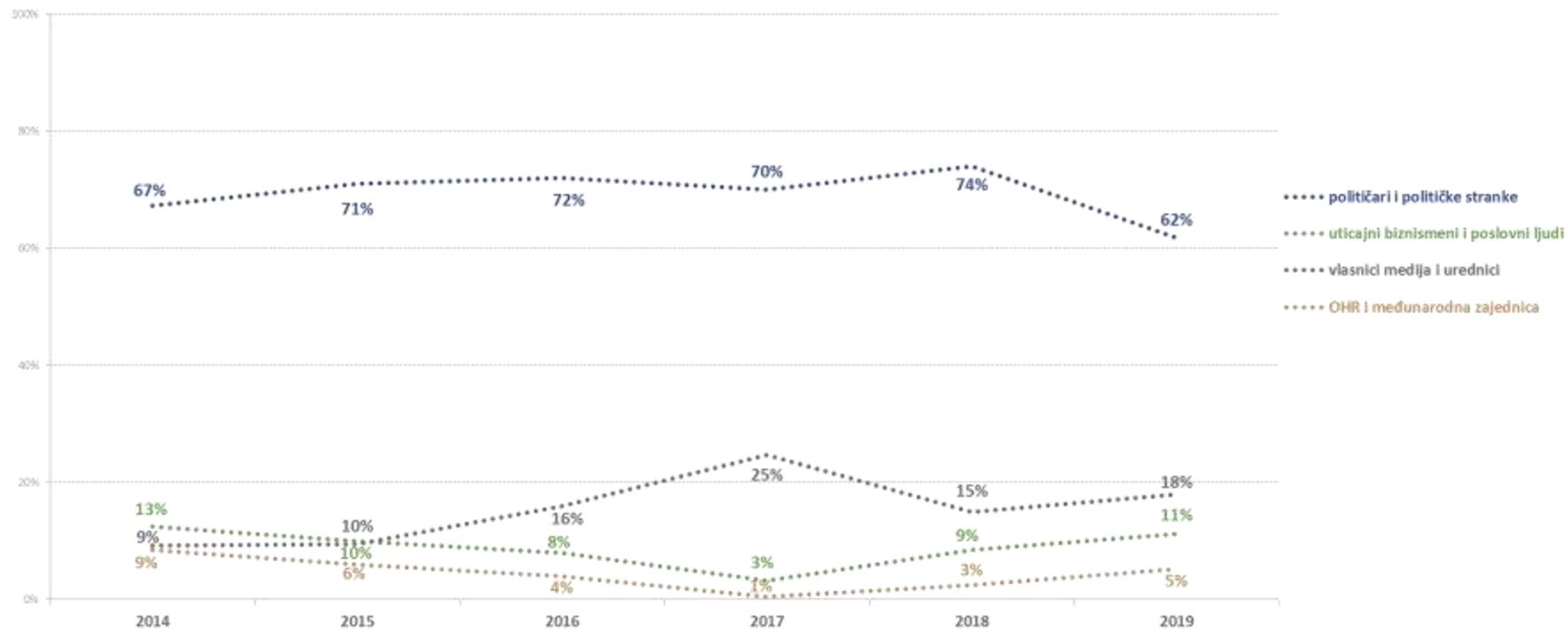
Osnova: svi ispitanici ($n=319$)

Šta biste rekli, ko od sljedećih ima najveći uticaj na rad medija u BiH?

Najveći uticaj na rad medija u BiH imaju ... (2014. – 2019.)

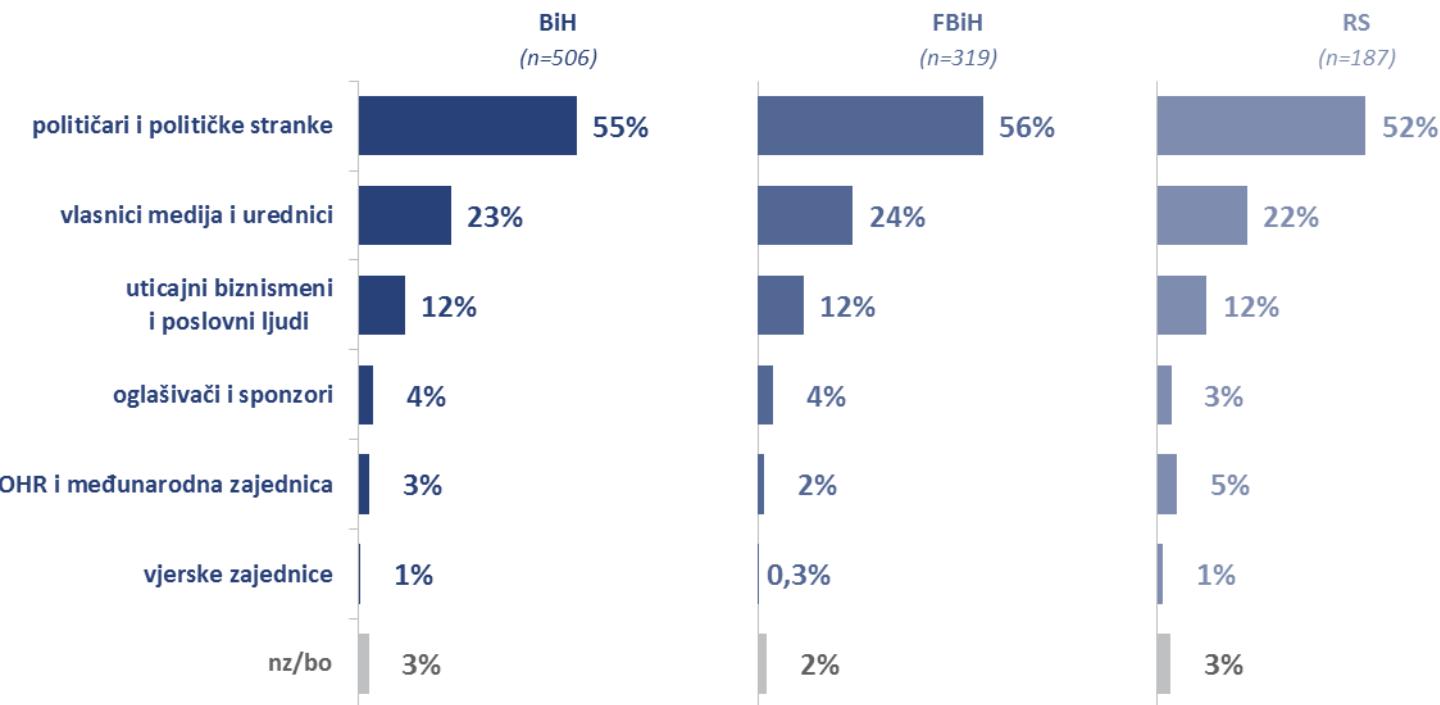
(RS)

Osnova: svi ispitanici ($n=187$)

Šta biste rekli, ko od sljedećih ima najveći uticaj na rad medija u BiH?

Glavni kršitelji novinarskih prava i medijskih sloboda u BiH 2019.

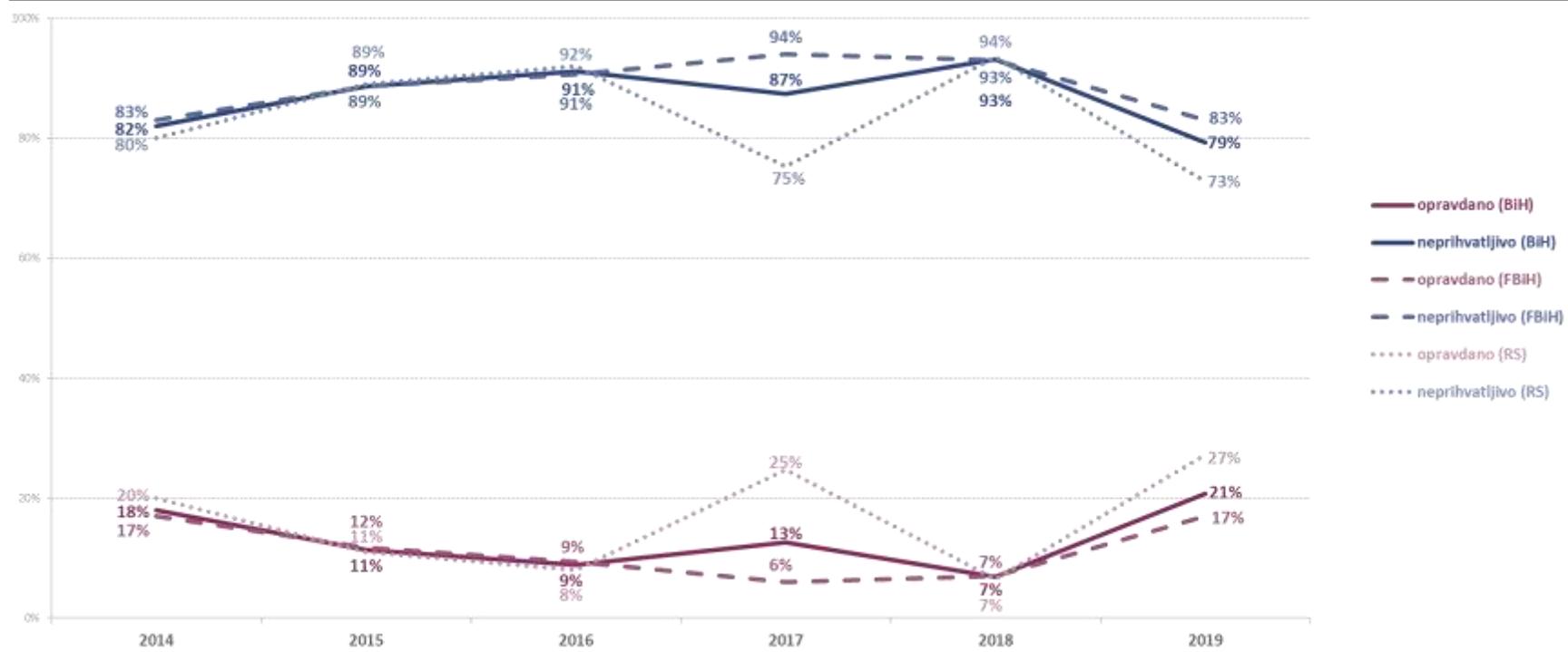
Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

Prema Vašem mišljenju ko su od sljedećih glavni kršitelji novinarskih prava i medijskih sloboda u BiH?

Napadi na novinare – neprihvatljivo ili opravano? (2014. – 2019.)

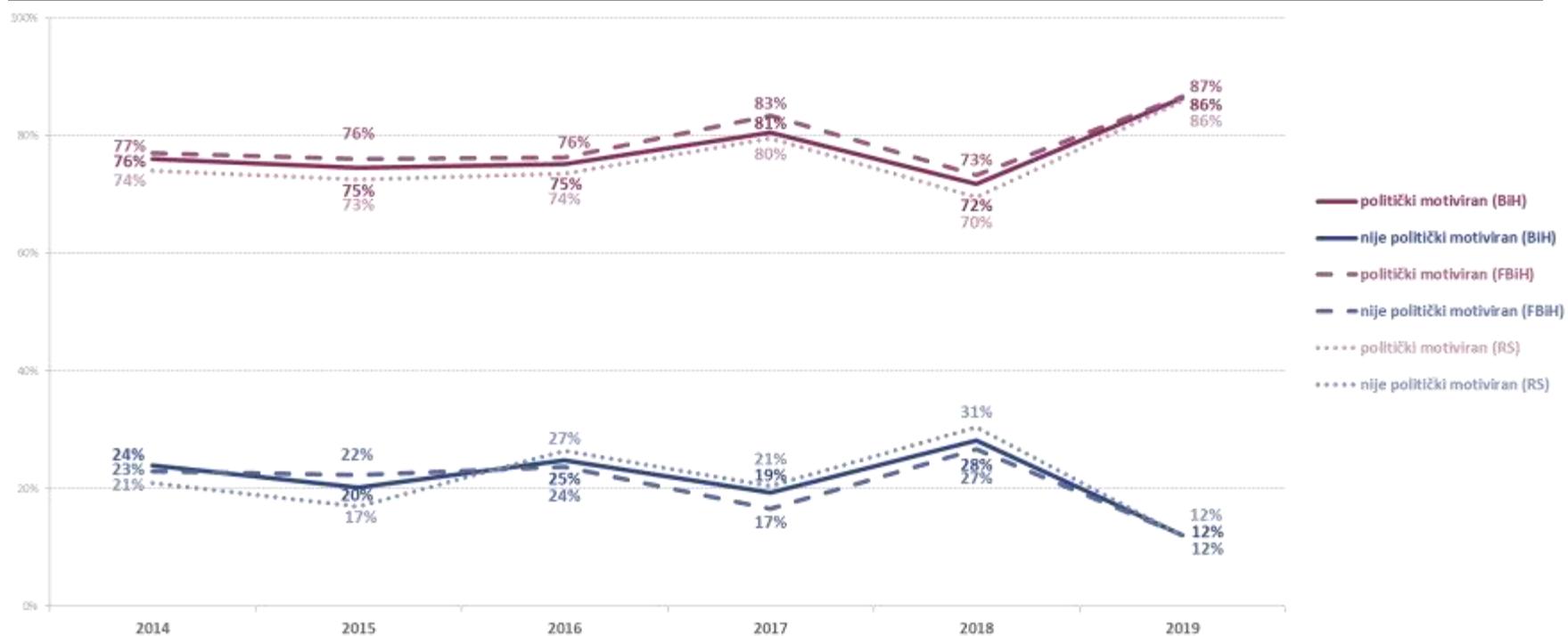
Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

Sa kojom od navedenih izjava biste se najprije složili?

Politička motiviranost u radu novinara 2014. – 2019.

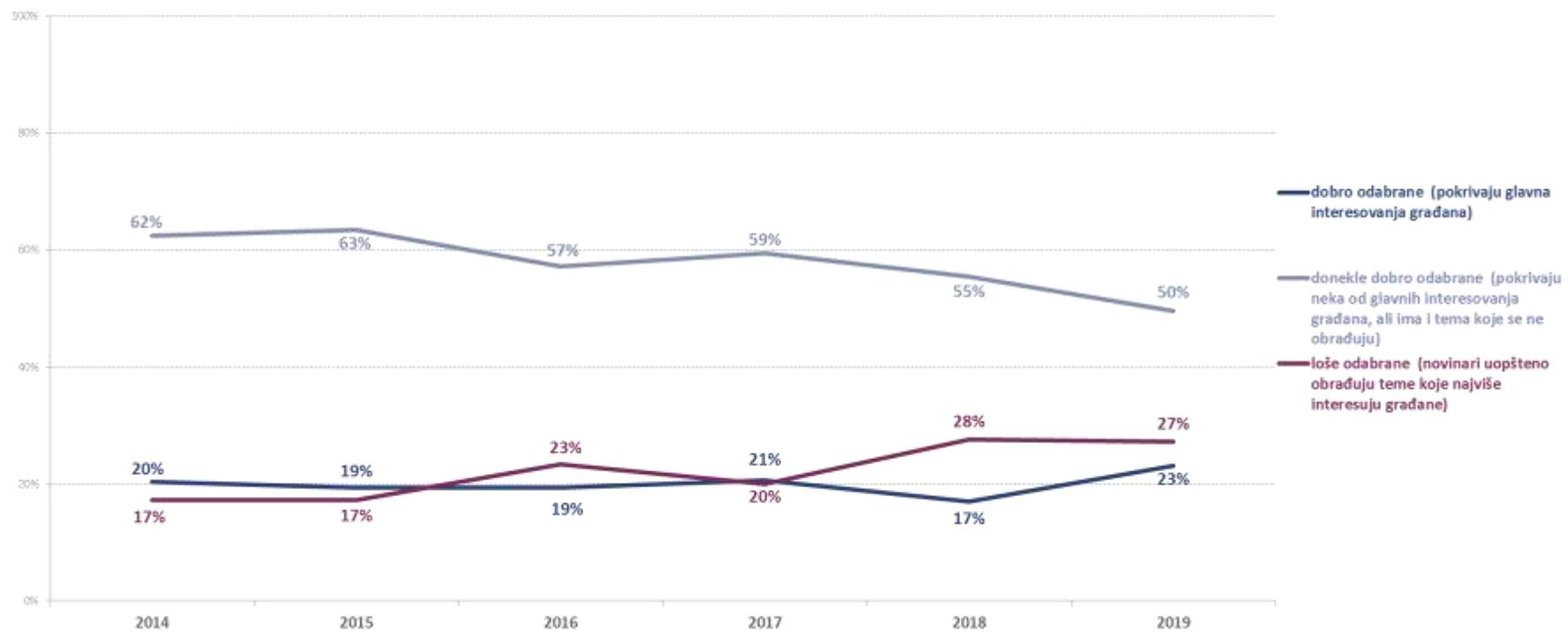
politički motiviran („potpuno/donekle slažem“) nije politički motiviran („potpuno/donekle slažem“) Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

Jedna od najčešćih kritika koje se upućuju na adresu novinara od strane prozvanih političara i uticajnih osoba je da je rad pojedinih novinara politički motiviran. U kojoj se mjeri slažete sa tim mišljenjem?

Teme o kojima bh. novinari izvještavaju (BiH)

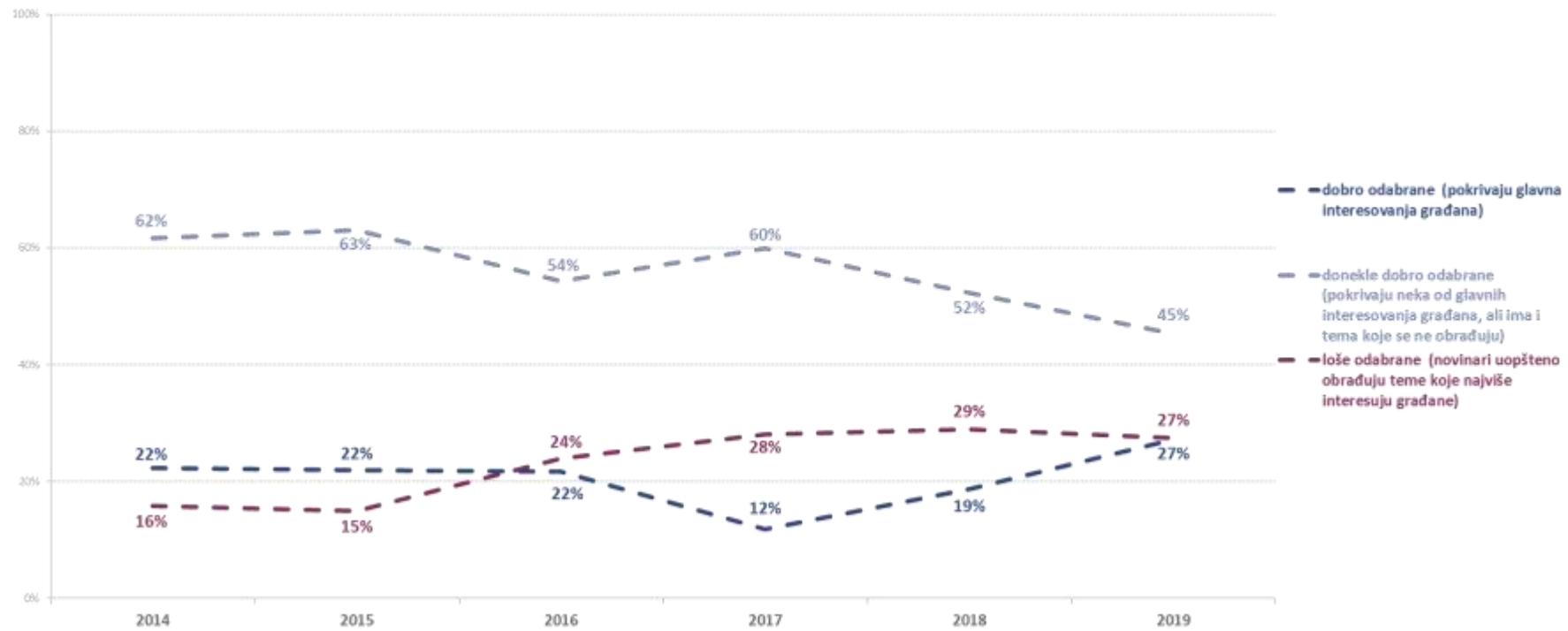
Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

Da li biste rekli da su teme o kojim bh. novinari izvještavaju...

Teme o kojima bh. novinari izvještavaju (FBiH)

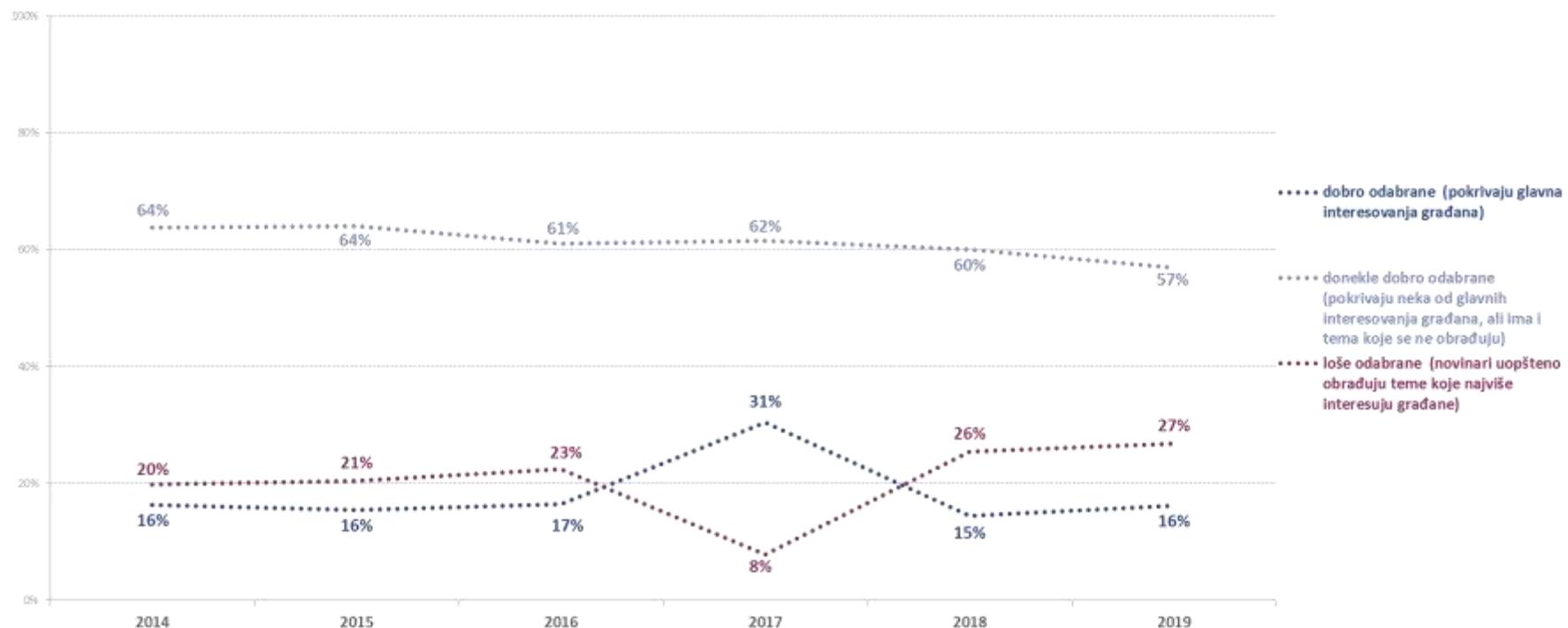
Osnova: svi ispitanici ($n=319$)

Da li biste rekli da su teme o kojim bh. novinari izvještavaju...

Teme o kojima bh. novinari izvještavaju

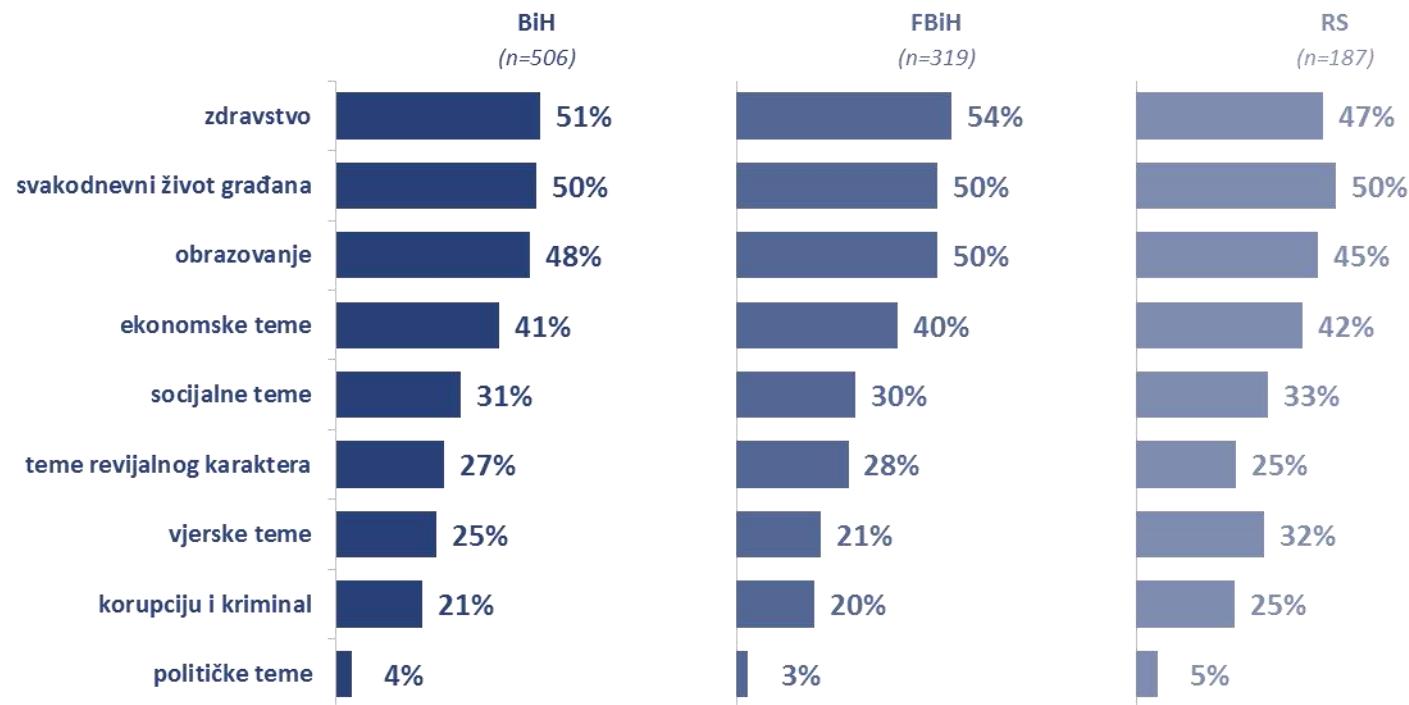
(RS)

Osnova: svi ispitanici ($n=187$)

Da li biste rekli da su teme o kojim bh. novinari izvještavaju...

Teme koje bi bh. novinari trebali obrađivati u većoj mjeri 2019.

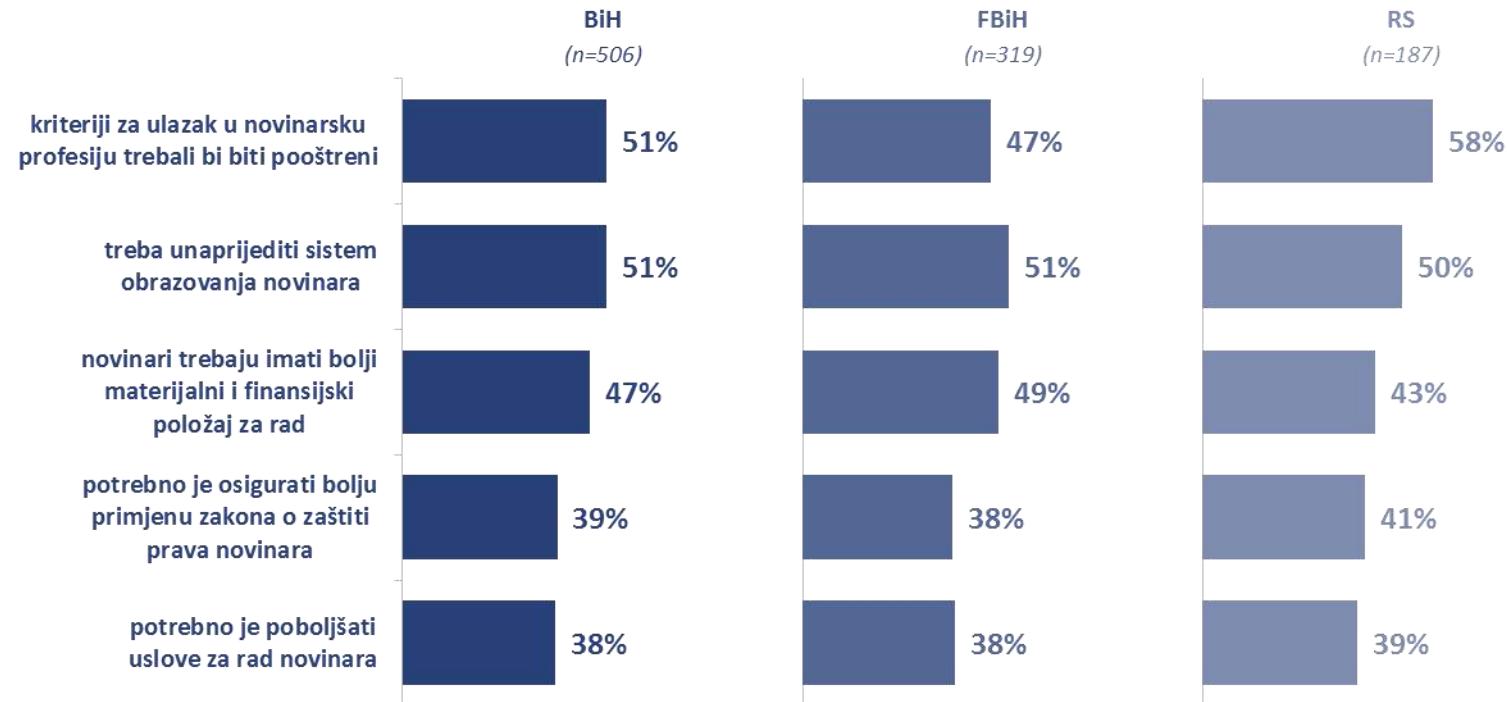
Osnova: svi ispitanici (*n=506*)

Koje od navedenih tema bi novinari trebali obrađivati u većoj mjeri nego sada?

Načini unaprijeđenja novinarskog rada i kvaliteta izvještavanja 2019.

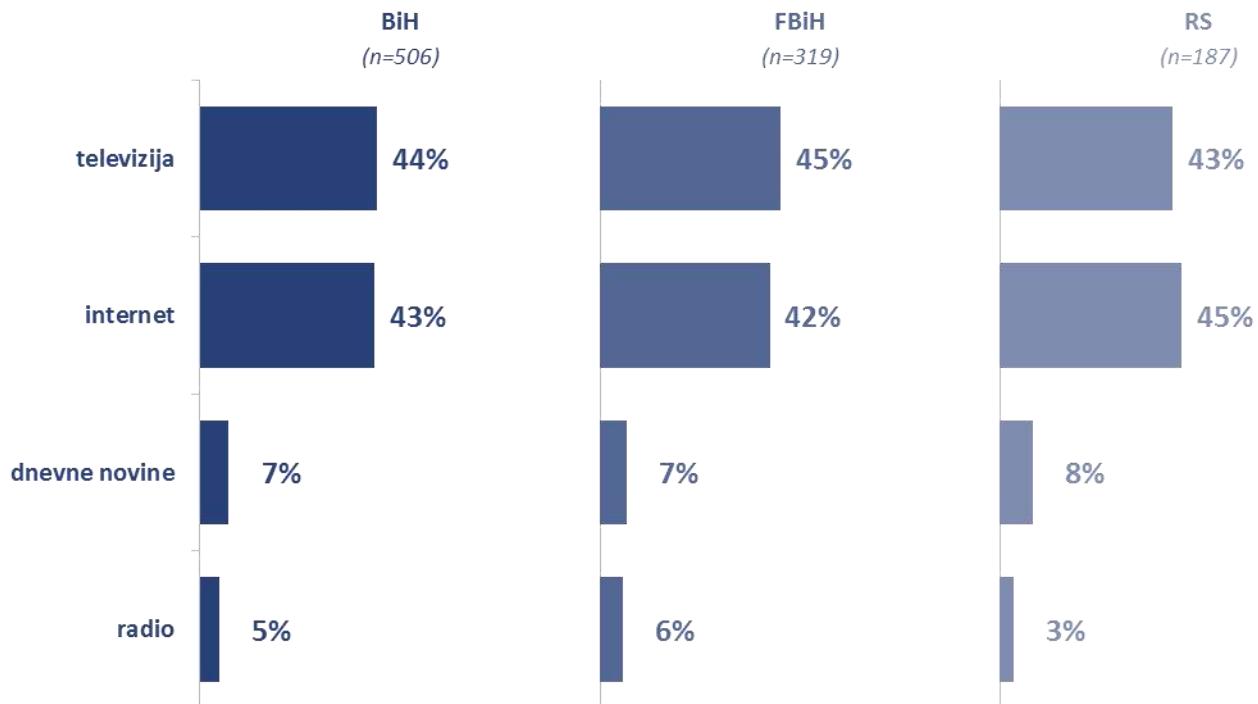
Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

Na koje od navedenih načina je po Vašem mišljenju potrebno najprije unaprijediti novinarski rad i kvalitet izvještavanja?

Kvaliteta medija za informisanje

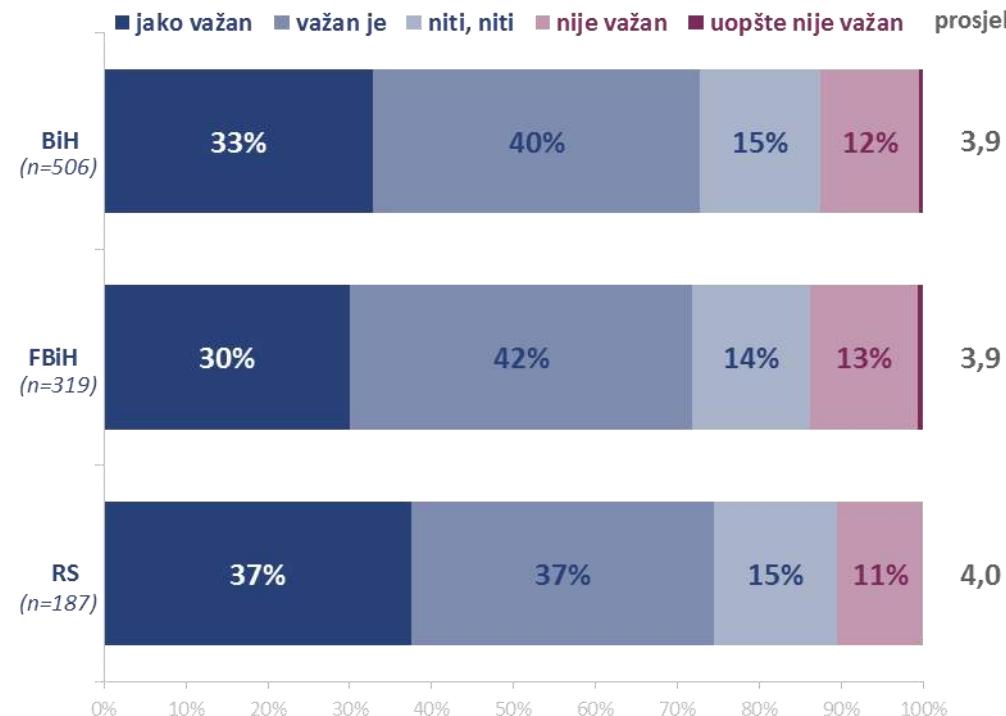
Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

Zahvaljujući kojem mediju se najkvalitetnije informirate?

Evaluacija važnosti interneta za javnost i građane

Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

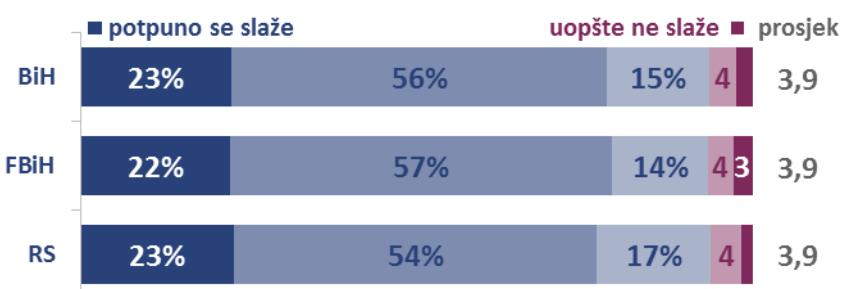

U kojoj mjeri ocjenjujete važnost interneta kao medija za javnost i građane?

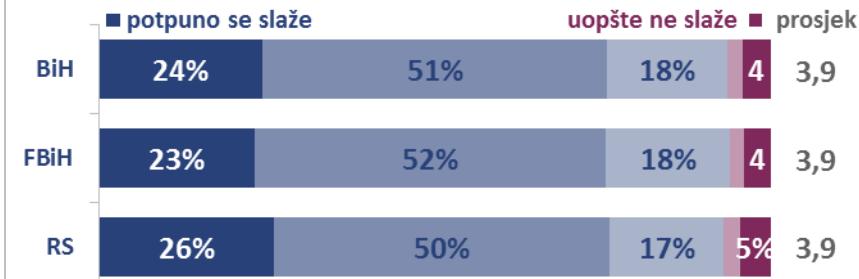
Evaluacija slaganja sa tvrdnjama (1/2)

Osnova: svi ispitanici (*n=506*)

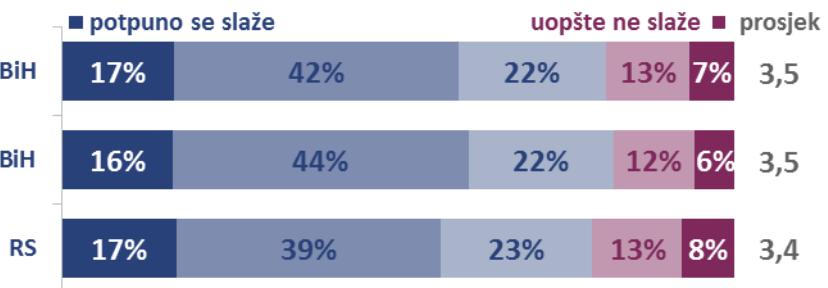
posljednjih godina se povećala količina medijskih sadržaja u javnosti, a time i različitih pogleda na društvene i političke prilike

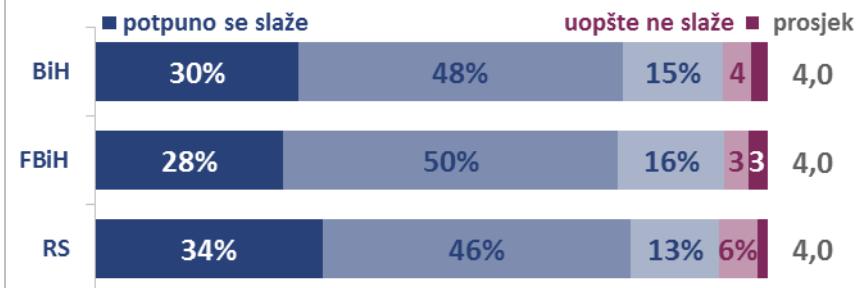
internet je demokratizirao komunikaciju i omogućio pluralizam mišljenja

uprkos povećanju broja internet portala i javno dostupnih medijskih sadržaja, ne osjećam se kvalitetnije informiranim/om, previše je sličnoga

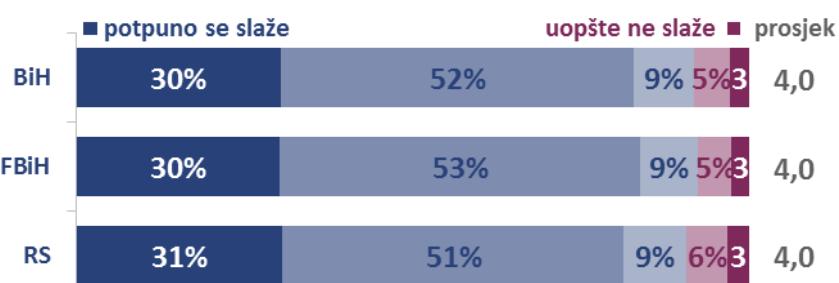
bosanskohercegovački mediji pridonose jačanju tenzija na nacionalnom, političkom i vjerskom planu te među entitetima u BiH

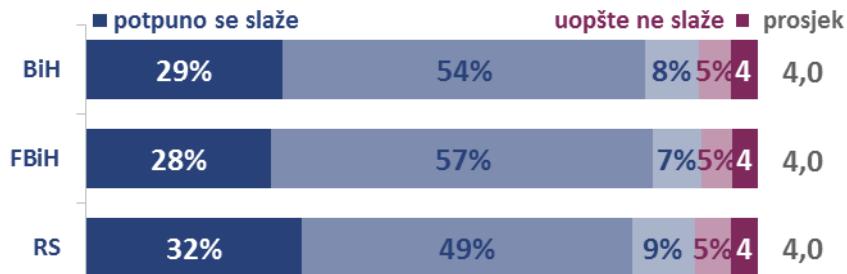
Evaluacija slaganja sa tvrdnjama (2/2)

Osnova: svi ispitanici (*n*=506)

rad novinara je često politički motivisan zbog čega gube objektivnost

politički uticaj na javne medije je prilično prisutan

u medijima je previše negativnih informacija i pesimizma

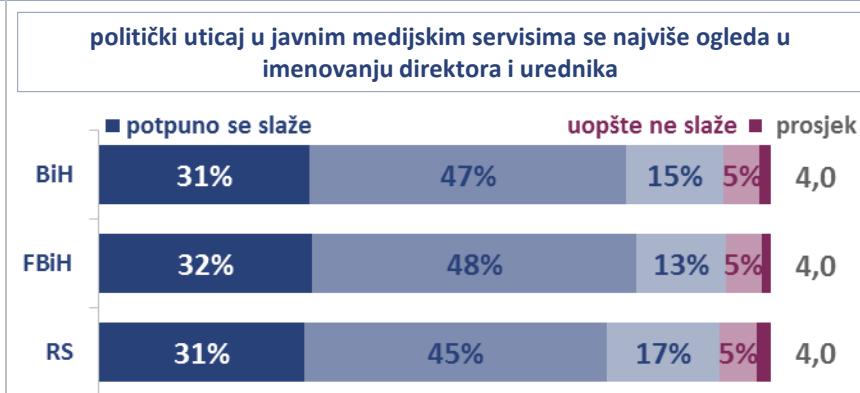
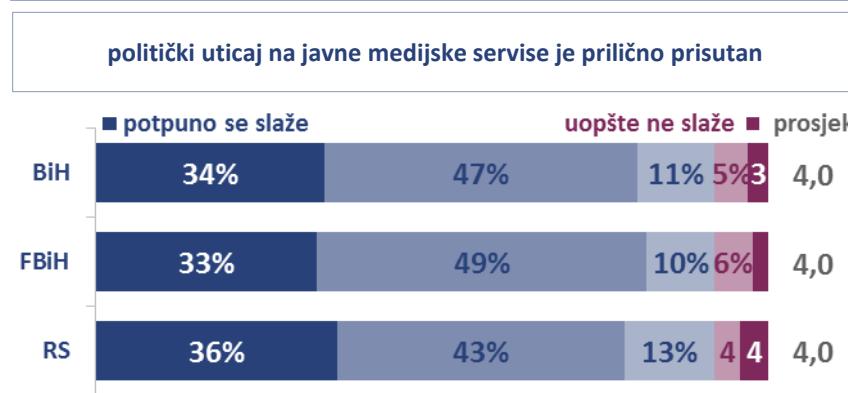

novinari bi se više trebali pridržavati etičkih načela

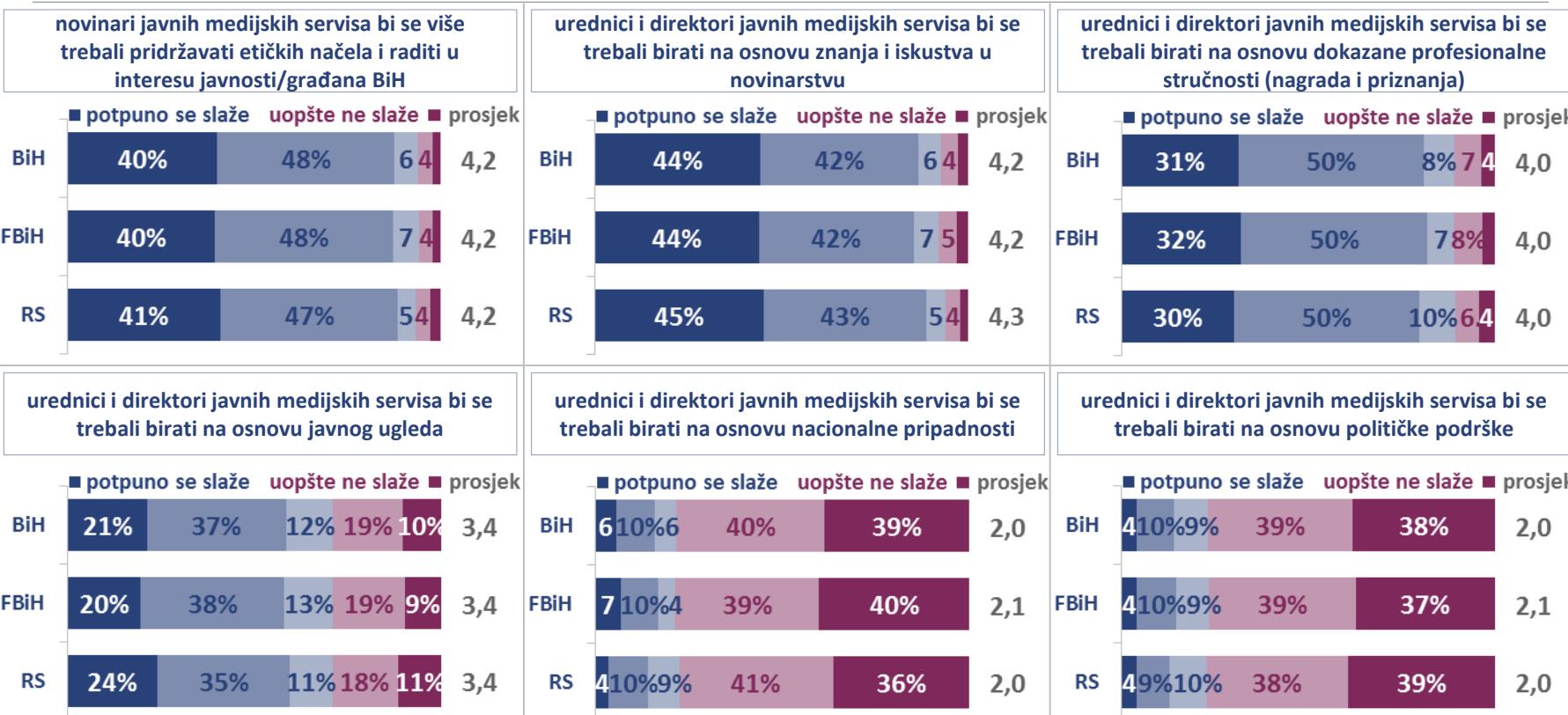
Evaluacija političkog uticaja u medijima

Osnova: svi ispitanici (*n=506*)

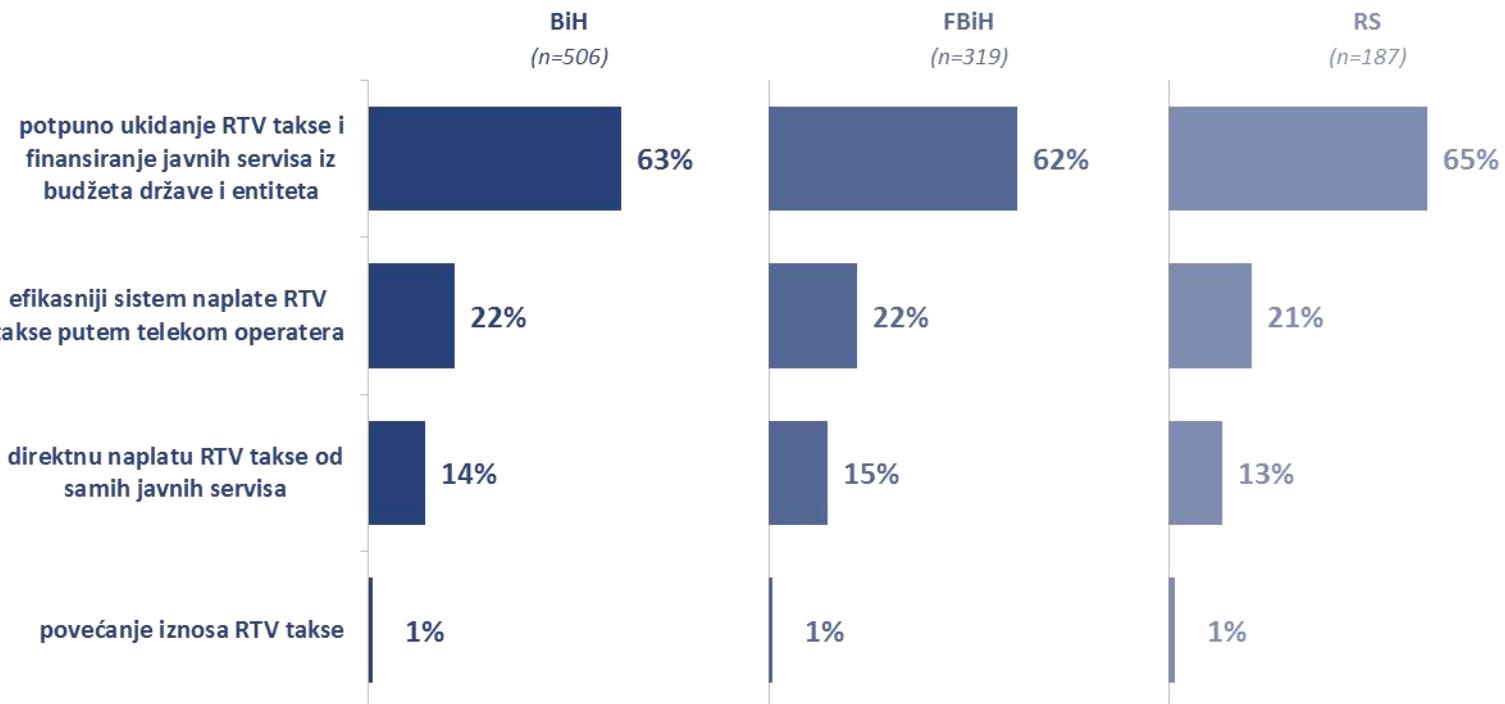
Evaluacija slaganja sa tvrdnjama

Osnova: svi ispitanici (*n=506*)

Finansijski opstanak Javnih servisa

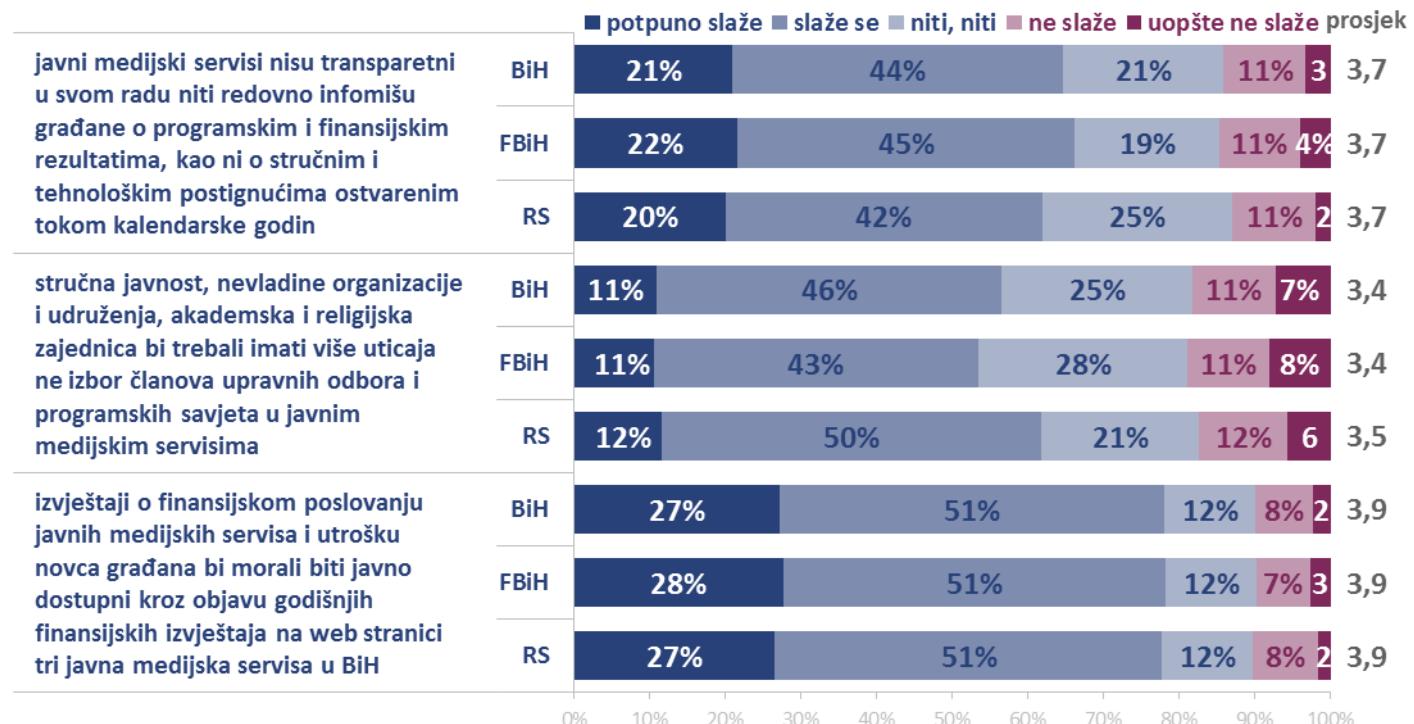
Osnova: svi ispitanici ($n=506$)

Kako vidite finansijski opstanak Javnih servisa u BiH?

Evaluacija slaganja sa tvrdnjama

Osnova: svi ispitanici (*n=506*)

U kojoj mjeri se slažete sa sljedećim tvrdnjama

Demografska struktura

		BiH		FBiH		RS	
		%	n	%	n	%	n
Spol	muški	49%	247	49%	157	48%	90
	ženski	51%	259	51%	162	52%	97
Dob	18 - 29	21%	108	20%	65	23%	43
	30 - 39	19%	94	19%	59	19%	35
	40 - 49	19%	94	18%	59	19%	36
	50 - 59	20%	101	21%	66	18%	35
	60+	21%	109	22%	70	21%	39
Obrazovanje	osnovno i niže	9%	46	9%	28	9%	17
	srednje	78%	393	76%	242	80%	151
	visoko i više	13%	65	14%	46	10%	19
	bez odgovora	1%	3	1%	3	0%	0
Radni status	zaposleni	55%	277	57%	180	52%	96
	nezaposleni	11%	54	10%	32	12%	22
	penzioneri	22%	112	23%	73	21%	39
	studenti i školarci	5%	27	5%	14	7%	12
	drugo	7%	36	6%	19	9%	17
Nacionalnost	Bošnjačka	44%	224	67%	214	6%	10
	Hrvatska	13%	66	19%	61	3%	6
	Srpska	32%	162	2%	6	84%	157
	Bosansko i Hercegovačka	5%	25	7%	23	1%	2
	bez odgovora	6%	28	5%	16	6%	12

		BiH		FBiH		RS	
		%	n	%	n	%	n
Tip naselja	grad van grada	47%	236	47%	148	47%	88
		53%	270	53%	170	53%	99
Regije	USK	8%	38	12%	38	0%	0
	Ze-Do + Bos Pod kanton	11%	54	17%	54	0%	0
	K Sarajevo	12%	59	18%	59	0%	0
	SB kanton	7%	36	11%	36	0%	0
	TZ + Pos kanton	14%	73	23%	73	0%	0
Regije	Hercegovina	12%	59	18%	59	0%	0
	Banjaluka	16%	79	0%	0	42%	79
	Doboj + D Brcko	8%	42	0%	0	22%	42
	Ostatak RS	13%	66	0%	0	35%	66

VALICON

VALICON Ljubljana

Kopitarjeva 2
1000 Ljubljana
T: +386 1 420 49 00
F: +386 1 420 49 60
info@valicon.si

VALICON Zagreb

Baruna Trenka 16
10000 Zagreb
T: +385 1 640 99 55
F: +385 1 640 99 56
info@valicon.hr

VALICON Sarajevo

Trampina 2
71000 Sarajevo
T: +387 33 258 655
F: +387 33 258 656
info@valicon.ba

VALICON Beograd

Gavrila Principa 16/2
11000 Beograd
T: +381 11 32 86 978
F: +381 11 30 30 444
info@valicon.rs

ESOMAR
member

Authorized IBM Cloud
Solution Provider - IBM SaaS
Solution Provider - IBM SaaS

Authorized Software Value Plus
Business Analytics

